

Aan het College voor Toetsing en Examens  
t.a.v. Lianne Cheize-de Wit  
*Clustermanager talen havo/vwo*

Utrecht, 23 mei 2025

Betreft aanpassingen correctievoorschrift eindexamen Engels vwo 2025 1e tijdvak

Geachte mevrouw Cheize-de Wit,

Op donderdag 15 mei heeft de bespreking van het eindexamen vwo plaatsgevonden met een afvaardiging van docenten Engels en leden van Levende Talen Engels.

Tijdens de bespreking kwamen aardig wat inhoudelijk knelpunten in de examenopdrachten en het correctievoorschrift (CV) aan het licht, dat volgens het bestuur van Levende Talen Engels zou moeten leiden tot nader onderzoek en bespreken van de examenvragen en het CV.

Verder hebben we ook enkele opmerkingen en aanbevelingen meegenomen van deze avond waarvan wij het waardevol achten om deze met jullie te delen.

### **Positieve ervaringen**

*"Het was een moeilijk examen maar tegelijkertijd zie ik wel dat mijn leerlingen die heel gedetailleerd kunnen lezen en verbanden kunnen leggen het examen heel goed hebben gemaakt."*

### **Aandachtspunten**

#### **Vraag 12:**

*"Hoewel C het juiste antwoord is, zou een leerling ook kunnen beargumenteren dat D juist is: immers het voor het uitvoeren van het transport (drive and deliver) dat ze nu recht hebben op 'financial compensation' namelijk 'overtime pay'. Het afwegen van optie C en D nam hierdoor veel tijd in beslag (en vraag 12 levert slechts 1 punt op).*

#### **Vraag 19 – 2 :**

Levert discussie op onder collega's. Antwoord b en d lijken beide mogelijk.

#### **Vraag 21:**

*"Optie a en d lijken beiden mogelijk. Hoe moet een leerling de definitieve keuze tussen beide maken op basis van de tekst (de leerling kan ook van de veronderstelling uitgaan dat ook hier sprake is van parody)"*

#### **Vraag 23:**

*"De formulering van de vraag was vaag. Voor een aantal leerlingen was niet duidelijk dat ze de woordgrap moesten uitleggen en niet de betekenis van het woord puns. Voor het correct beantwoorden van vraag 23 kregen de leerlingen één punt. Voor de hoeveelheid taalkennis die zij moeten hebben en het antwoord moeten formuleren is dit een te laag aantal punten."*

**Vraag 29:**

*“Deze vraag toets lijkt het Nederlands van de leerling te toetsen ipv het Engels. De betekenis van 'korte overpeinzing' is hier leidend.”*

**Vraag 31:**

*“Opties 3 en 4 zijn voor anderstalige leerlingen lastig te herleiden door het taalgebruik. Leerlingen zoeken de term 'schermzinnige redenering' NE/En op en vinden 'astute reasoning'. Vervolgens moeten ze het woord 'ratiocination' (C2) opzoeken in een En/En of En/Ne woordenboek om tot het antwoord te komen. Er van uitgaande dat ze zover komen in een tekst die is vergeven van C2 woordenschat.”*

**Vraag 38:**

Tijdens het overleg was niet te achterhalen waar Punt 2 Kleine ondernemingen worden er harder door getroffen dan grote ondernemingen staat in de tekst kon worden gevonden. Volgens het overleg is het antwoord dan ook Nee.

**Vanuit het overleg kwamen verder nog de volgende specifieke opmerkingen:****Vraag 3:**

*“Stella McCartney is geen "early adaptor" maar een "early adopter" of faux leather”*

**Vraag 15:**

*“De afweging tussen de opties (met name optie C en D) neemt vanwege het figuratieve gebruik (noodzaak voor de meeste leerlingen dit op te zoeken) veel tijd in beslag voor slechts 1 punt.”*

**Vraag 16 en 23:**

*“Een groot aantal leerlingen had te weinig ruimte voor het volledig uitschrijven van hun antwoord. Sommige leerlingen hebben bijvoorbeeld daardoor onder vraag 26 of op de rechterpagina hun antwoord verder geschreven”*

**Overige opmerkingen algemeen:****Verdeling puntentelling**

Drie teksten (5, 7 en 8) waren gezamenlijk goed voor meer dan de helft (26) van de te behalen punten. Tekst 7, goed voor 11 punten (!), was door de aard van het onderwerp en de wijze waarop de vragen zijn gesteld te moeilijk voor de gemiddelde leerling.

**Woordenschat**

Reading for information and argument ; C2 Can understand the finer points and implications of a complex report or article even outside their area of specialisation.

Tekstonderwerpen en woordenschat van behoorlijk aantal teksten op C2 niveau . Bijvoorbeeld (maar niet beperkt tot) tekst 8 elegantly contrived and popular concoctions; evince; sanctum; adubrated; epistolary;ratiocination,...

**Onevenwichtig examen**

Tekst 12, de afsluitende tekst van het examen, omvat in tegenstelling tot eerdere examens een tekst van 2 volledige pagina's. Leerlingen kunnen slechts 2 punten scoren voor deze tekst.

Alle overige leerlingen zaten vrij laag met hun scores. Dit zou goed moeten zijn, maar nu lijkt het wel dat veel leerlingen zijn afgestraft (te discriminerend) en totaal niet voor te bereiden. Je kunt het of niet. Extra oefenen heeft voor totaal geen zin gehad. In vergelijking met andere vakken is dit wel jammer.

**Vertalen van geschreven tekst**

Examen lijkt in de vraagstelling regelmatig uit te nodigen tot het vertalen op C2 niveau ipv C1 niveau  
ERK Translating a written text into writing ;

C2 Can translate (into Language B) technical material outside their field of specialisation (written in Language A), provided subject matter accuracy is checked by a specialist in the field concerned. C1 Can provide fluent oral translation (into Language B) of complex texts (written in Language A) on a wide range of general and specialised topics, capturing most nuances. Can translate (into Language B) abstract texts on social, academic and professional subjects in their field (written in Language A), successfully conveying evaluative aspects and arguments, including many of the implications associated with them, though some expression may be over-influenced by the original.

In plaats van C1:

Can translate (into Language B) abstract texts on social, academic and professional subjects in their field (written in Language A), successfully conveying evaluative aspects and arguments, including many of the implications associated with them, though some expression may be over-influenced by the origin

Landelijke deelname van leerlingen die bijvoorbeeld een Cambridge examen op C2 hebben afgelegd beïnvloedt de gemiddelde score. Het *gemiddelde* niveau wordt hiermee hoger:

Er zou moeten worden getoetst waar leerlingen staan ten opzichte van het beoogde eindniveau in plaats van waar leerlingen staan vergeleken met (draagkrachtigere) leerlingen in hun jaarlaag.

Een leerling die een 5,5 zou kunnen scoren op een C1 toets kan door een aanpassing van de n-term niet worden gecompenseerd voor het gebrek aan begrip dat ontstaat doordat teksten op n+5 worden aangeboden.

We verzoeken het CvTE daarom om onderzoek te doen naar deze zaken en indien noodzakelijk, een aanpassing te doen van het correctievoorschrift.

Wij zien uw reactie graag tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Namens het bestuur van Levende Talen Engels,

Amy Klipp

Voorzitter Levende Talen Engels